

FEDEA eta EKINTZA

Daniélou Kardinalearen heriotzaz

Hil berria den Daniélou Kardinaleak, dantzazale edo emagaldutza baten etxean eman du bere azken arnasa. Le Canard Enchaîné aldizkariak zabaldu du albistea. Geroztik, Le Monde bezalako egunkari seriosek ere esan dute horretaz zerbait, eta Frantziako Apezpikuen Kontseilu Arruntak* ere heldu* dio gaiari.

Arazo hau dela eta, berriro ikusi da, aspaldi handitako antiklerikalismoak ez dituela ahantzi bere betiko lelcak. Oso poztu dira, «halako» gertakaria tarteko dela. Eta eskuindar elizkoiak, zer? Hauk* oraindik ere txundituta* daude. Hauxe da, bada, gaizki pentsatu beharraren indarra!

Guztioi erantzuteko, Frantziako apezpikuek beren eritzia eman dute. Daniélou apez langile bat zela gogoratu dute, beharrezko zegoenaren laguntzera emana. Daniélouk lan gaitza egin zuen Elizaren alde, intelektual alorrean eta gizarteko maila oso ezberdinetan ere, zedukan gaitasun apartaz baliatuz. Bizitza oso bat bete du horretan, eta batzuen susmur* eta ustekeriek ezingo dute itzali* bizitza osoaren distira. Eta guk beste zerbait esango genuke oraindik: apezari lanerako askatasuna kendu nahi dioten itxurakerien gainetik egon beharko du beti elizgizonak eta kristauak. Izan bedi beharrean dagoenaren (eta emagaldutza ere) bidelagun on. Ebanjelioko zenbait atalñok ez luke guti argituko hau guztiau.

Albert Bonet i Marrugat hil da

Ekainaren* 23an hil da Barcelona ondoko Cornellà hirian Albert Bonet i Marrugat apezka. 80 urte zituen hiltzean, eta bizitza handi bat bete du, Kataluniako kristau gazteriarren alde lan egiten.

Berak sortu zuen «Federació de Joves Cristians de Catalunya» (Kataluniako Kristau Gazteen Batasuna). Garai batean Barcelonako Unibertsitatean irakasle ere izan zen. 1932.ean bidaia luze bat egiten du Europar zehar, eta, itzuli ondoren, liburu bat idazten: «Viatge de cara als joves». Cardijn-en ideiak jasoz, aipatu* batasuna sortzen du. Urte haietan, kristau mugimendu honen barnean ediro* zuten gazte askok Kataluniaren eta kristau ekintzaren bidea. Garaiko kristau gazteriarren gidaria bilakatu* zen Bonet apezka. 1945-1965.etan Madriletik egingo zuen lana, hara deitu baitzuen Pla i Deniel artzapezpikuak. Urte horietan, Espainiako Ekintza Katolikoaren idazkaritzatik* ihardungo du lanean. Baina bere herriaren antsiak eta lanak ere haintzakotzat hartu zituèn apez gidari bezala gogoratzen da oraindik ere, Katalunian hil zaigun Bonet kalonjea.*

Alemanian intelektualak eta apezpikuak eztabaidan

Alemanian, pentsalari katoliko talde bat ez dator bat han go apezpikuekin. Sortu den eztabaidan, aspaldidanik datorren salakuntza bat agertzen da: Alemaniako Elizak oso motel eta geldo* daramala bere «gaurkotzea». Münster-eko artzapezpikuaren eta Norbert Greinacher-en artean gurutzatu diren eskutitzen ondoren sortu da eztabaida.

Greinacher-ek Saxonia Beherean sozial-demokraten alde lan egin du azken hauteskundeetarako,* eta ez zaio jokabide hau onhargarri gertatu Münster-eko artzapezpikuari. Berehala jasotzen du honek erantzuna, zenbait katoliko intelektualak bidalitako gutun* batean. Hartan esaten denez, apezpikuek kristau-demokraten alde hitz egiten duten bitartean, apez xumei* ez zaie aitortu nahi politikan sartzeko eskubide bera, jokabide honekin apez arruntei* «pasibotasun politiko» bat ezarriz. Teologoak izan dira gehienbat, artzapezpikuari zuzendutako eskutitz hau izenpetu dutenak: H. Hermann, H. Misalla, G. Erb, eta abar. Orain aurrerago jo dute teologo hauek beren erasoan:* apez, erretore eta eliztar xumeak, politikan ari direnean, beren kabuz* ari dira, eta ez (apezpikuek egin ohi duten bezala) Elizaren beraren izenean. Batzuetan (gizarte arazo larrietan: esate baterako, hilortze* arazoan eta holakoetan),

apezpikuak politikara hurbiltzea bidezko izan arren —diote eskutitzaren sinatzaileek—, haiek gehiegitan jokatu dute kristau-demokraten alderdiaren alde. Eta ba da beste arrisku bat ere: nola salba liteke hierarkiaren «zentzu demokratikoa», beti eta noiznahi politika jokabideak goitik ezarriz bagabiltza? Premiazkoa da «zentzu demokratiko» hori zirikatzea eta bzkortzea, edozein politika egoeratan Elizaren jokaera jator bat gorde nahi bada. Hala diote gutun horren egileek.

Katoliko demokratikoak Italian

Dibortzioari buruzko referenduma uholde bat bezala pasatu da Italian gaindi.* Asko dira itoak, antz* etsiak.* Erroman, Katoliko Demokratikoen Bilkura* Nazional bat egin da, 300 ordezkariarekin. Hiru egun iraun du bilkura honek.

Alderdi Kristau-Demokrata atzerakoi bezala salatu dute ordezkariok. Hauen artean ba zeuden sindikariak, zenbait diputatu kristau-demokrata eta apezak. Soegile* bezala egon dira sozialista eta komunistak ere.

Ezkertiar katolikook beren leialtasuna aitortu zioten Elizari, baina bai eta beren kritika egin ere hierarkia kontserbakorrari. Lehenagoko batean esan zenez, bilkura honetan elkartuek alderdi politiko berri bat sortu nahi zuten, benetan ezker-tiar zentzu bizkor bat izango zuen partidu bat. Bileraren ondoren adierazi denez, ordea, nahiago dute, lehendik dauden politika eta gizarte erakundeetan* parte hartuz lan egin. Ez dute, beraz, beste alderdi katolikorik sortuko.

Telebista berriz ere

Bai, telebista berriz ere. Behin aipatu genuen bezala, Espainiako telebistak batzorde* bat eratu du, erlijiozko saioaldietarako zuzentzaile izango dena. Batzordekideen artean ba dago, «Fuerza Nueva» eskuindar aldizkariaren taldean parte hartzen duenik ere. Espainiako Apezpikuen Elkargoarekin* kontatu gabe osatu da batzorde hori. Hau dela eta, apezpikuek eskari bat egin dute ekaineko* beren bilkuraren ostean:* hots,* elizbarrutietako* gizarte komunikabideez apezak eta elizgizonak baliatzen direnean, tokian tokiko apezpikuek arazo horretarako dagoen Apezpiku Batzordearekin bat eginik joka dezatela. Puntu honek ba du, noski, zerikusirik Cuencako apezpikuarekin. Apezpikuen Elkargoak Batzorde hari ematen dio, berriz ere, gizarte komunikabideen ardura. Eta Batzorde horrek arautegi bat egin beharko du orain eliz barnerako, elizgizon libretira-tzaileek ere muga batzuk* ukan ditzaten.

Joanes GOIA

dezatela, daiela
dio, deutso
diote, deutsoe
zaie, jake
zaigu, jaku
zaio, jako
zeuden, egozan
zioten, eutsoen

SANTIAGO AMANN Y ALEGRIA, S. A.

ALTZAIRU BEREZIAK
"Bellota" eta beste marka bikainak

Telefonoak: 411735 - 411746
Agirre kalea, 30

Bilbo-11